

IPLIT DEREVICI: O CARIERĂ PROFESIONALĂ SUB INFLUENȚA POLITICULUI

Ipolit Derevici: a career under political influence

Corina Doboș, Dumitru Lăcătușu

Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila”, București

Ipolit Derevici (1897-1977)

Ipolit (Ippolit) Derevici (1897, Bălți – 1977, București) a fost directorul Spitalului nr. 9 din București între 1948 și 1952. Parcursul profesional al dr. Derevici a fost unul sinuos, iar experiența sa politică și administrativă, și nu neapărat calificarea sa profesională par să-l fi recomandat pentru funcția de director al Spitalului Central. Numirea sa în calitate de director al Spitalului Central pare surprinzătoare având în vedere nu numai calificarea sa destul de modestă în domeniul administrării spitalelor, dar

și cea din domeniul psihiatriei. Înainte de a fi fost numit ca director al Spitalului Central, Derevici practicase psihiatria timp de 3 ani la Chișinău și 2 ani la Moscova. În cele ce urmează, vom încerca să creionăm parcursul profesional tensionat al dr. Derevici, așa cum se lasă el conturat de documentele de arhivă reunite în dosarul său personal din cadrul Colecției 53 – „Dosare de partid ale membrilor de partid cu stagiul din ilegalitate care au încetat din viață”, parte integrantă a „Arhivei Istorice”, create de organele PCR. (1) Fondul de găsește în custodia Arhivelor Naționale Istorice Centrale și cuprinde atât documente create de Siguranța interbelică și instanțele judecătorești din acea perioadă, cât și de diferitele structuri ale Partidului Comunist active după 23 august 1944.

Cum detaliile biografice ale lui Derevici au fost deja abordate în istoriografie (2), prezentul studiu își propune să scoată în evidență condițiile specifice ale ascensiunii profesionale a lui Ipolit Derevici, contrabalansând pregătirea și activitatea sa în domeniul psihiatriei și neurologiei cu parcursul său politic. Din sinuosul său parcurs profesional, am evidențiat acele episoade care i-ar fi anunțat și aprofundat pregătirea de psihiatru, înainte de a fi propulsat ca director al Spitalului Unificat nr. 9, în 1948.

După ce a absolvit, în 1917, Seminarul teologic din Chișinău, Ipolit Derevici a urmat studii universitare de medicină la Facultatea de Medicină din Iași (1918-1925) și Facultatea de Medicină din Cluj (1925-1928), cu un scurt stagiul la Facultatea de medicină din Roma. (3) Pentru a se putea întreține în timpul studenției, Derevici a avut diferite slujbe,

Author for correspondence:

Corina Doboș, Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila”, Blvd. Eroilor Sanitari nr. 8, Sector 5, București

căci „se afla în conflict cu familia“, după cum el însuși mărturisea: de la muncitor tipograf până la diferite slujbe minore prin Facultățile de medicină de la Iași și Cluj. În toți acești ani dificili, Derevici recunoștea că în întreaga sa carieră „a fost sprijinit, îndrumat și ajutat la munca profesională de prof. dr. Constantin I. Parhon.“ (4) Între 1920-1923, Derevici a lucrat ca intern la Spitalul Socola din Iași (5), pentru ca între 1923-1924 să activeze ca preparator la laboratorul de Histologie, Iași. (6) În Cluj se angajează ca medic la „Salvarea“ din Cluj și ca preparator la Clinica Neurologică a profesorului Ion Minea.

Între 1926-1928, Derevici este numit medic al circumscripției Șoimușul Mureșan (7) și medic-șef substituit al Casei pentru Asigurări Sociale din Deva. Derevici lucrează între 1928-1931 ca șef de secție Igienă și epidemiologie pe lângă Inspectoratul Sanitar Regional Chișinău, după absolvirea unui curs de specialitate în igienă și epidemiologie (8), iar între 1932 și 1934 ca medic sanitar al orașului Chișinău, medic primar de consultații (psihiatrie și neurologie) pe lângă Spitalul Central Chișinău și Casa Asig. Sociale Chișinău, expert (psihiatru) al Tribunalului Lăpușna. (9) Între 1938-1940 Derevici lucrează ca medic practicant în orașul Iași (cabinet particular semilegal). În luna iulie 1940, cu aprobarea partidului, a plecat în URSS. (10) *În URSS, între august 1940 și martie 1941, Derevici este numit de către Consiliul Sănătății Publice al URSS medic primar la spitalul de alienați Costîngeni Chișinău.* (11) Martie – iulie 1941: este trimis la un curs de specializare la Institutul Central de Psihiatrie din Moscova: „unde, în urma aprecierii forurilor științifice medicale, am fost repatriat la muncă la Institutul Centrului de Psihiatrie din Moscova, unde am lucrat până în anul 1943, când am intrat ca voluntar în Divizia Tudor Vladimirescu.“ (12) După absolvirea acestui curs, Derevici este numit ca **medic consultant psihiatru și neurolog pe lângă Policlinica nr. 64 din Sectorul Stalin-Moscova.** (13) Între 1942-1943 Derevici lucrează ca medic **expert la secția militară a Institutului Central de Psihiatrie din Moscova** (14), pentru ca între 1943-1945 să activeze ca medic militar voluntar în divizia Tudor Vladimirescu, de unde va fi desconcentrat cu gradul de maior în rezervă și decorat cu Meritul Militar Sovietic. (15)

În 1945, Derevici a fost reîncadrat în toate drep- turile avute pe baza Decretului de Aministie publicat în Monitorul Oficial nr. 202 din 2 sept. 1945, fiind numit medic al circumscripției urbane Fierari, Sect. 1, Galben în București, de la 1 ian. 1946. În 1946, a fost repatriat la muncă la Ministerul

Sănătății. (16) Este delegat ca Inspector General Sanitar central cu atribuțiuni speciale (din februarie 1946) și confirmat definitiv ca Inspector general sanitar în administrația centrală a Ministerului (august 1946). (17) Între 1948-1952, Derevici a funcționat ca director al Spitalului Central și, ulterior, medic primar al aceleiași unități spitalicești până la pensionare (1969). (18)

Sesizată despre abaterile de la morală a lui Derevici Ipolit, Comisia de Control a Partidului a stabilit următoarele: „scoaterea lui din funcția de director ce o deține, înainte de a termina ancheta.“ (19) La spitalul nr. 9 „a avut abateri grave de la morală, fiind un element descompus moralicește [...] Abaterile lui ce le-a săvârșit în spital, în parte cunoscute și de angajații spitalului, prin care a compromis prestigiul lui de director și calitatea lui de membru de partid. Fiind un element descompus moralicește, nu mai prezintă nici o garanție nici din punct de vedere profesional.“ (20) Astfel, „Igor Derevici a decăzut moralicește în așa fel, căci nu mai prezintă garanție nici d.p.d.v. profesional.“ (21) În 1951 a fost exclus din partid, pentru că a comis mai multe abateri. A fost scos din funcția de director și, la cererea lui, a rămas să muncească în același spital ca medic primar șef al unei secții de psihiatrie, (22), fiind Decorat în 1954 cu Steaua RPR, cl.a. V-a, și cu „medalia de eliberare de sub jugul antifascist“. (23) În ianuarie 1955, Comisia Controlului de Partid a hotărât reîncadrarea lui în partid cu vechimea din anul 1938, când a fost reîncadrat în partid. (24) La 20 aug. 1957, I. Derevici îndeplinea funcția de șef al serviciului de Psihiatrie la Spitalul Nr. 9 (25).

Miza funcției deținute de Derevici în fruntea Spitalului Central era una profund politică, într-o epocă în care administrația de partid și cea de stat încep să se confunde. Faptul că la scurt timp după excluderea sa din partid, Derevici este înlăturat și din funcția de director al Spitalului este grăitor în acest sens. De altfel, făcând referire la întregul său parcurs profesional, Derevici mărturisea în 1954: „Aceste funcțiuni le-am îndeplinit din însărcinarea Partidului. În îndeplinirea acestor sarcini, am căutat să-mi dau toată puterea mea de muncă, pricepere și devotament.“ (26)

Calificarea profesională al lui Derevici în domeniul psihiatriei este dificil de reconstituit. Am încercat să reconstituim calificarea profesională a lui Derevici din diferitele opinii (referințe) exprimate atât de către colegii de breaslă, cât și de diferiți angajați ai Spitalului nr. 9. Aceste opinii au fost colectate în două contexte: prima oară cu ocazia investigațiilor demarate de Comisia Centrală de Partid în 1950, și soldate cu excluderea lui Derevici

din partid în 1951 și înlăturarea sa în funcția de director al Spitalului 9 în 1952, iar a doua oară cu ocazia verificărilor făcute de aceeași Comisie începând cu 1954 în vederea reprimirii lui Derevici în Partid (1955). Aceste opinii trebuie citite cu precauție: ele pot trăda diferite mize personale și au fost colectate numai de la persoanele socotite fidele partidului, care, în principiu, prezentau încredere. Ele fac destul de puțin referire la calificările profesionale a lui Derevici, dar acolo unde o fac, subliniază mai degrabă bunele calități administrative și organizatorice de care a dat dovadă acesta la Spitalul 9. Puține dintre ele fac referire la pregătirea și competențele lui Derevici în domeniul psihatriei, aspecte care rămân tot timpul sub semnul întrebării, fapt semnalat chiar de Derevici în 1954: „...în cariera mea de medic, începând cu funcția de medic de circumscripție rurală și cea de astăzi de medic primar (de altfel necorespunzătoare experienței și capacității mele profesionale – după părerea altora) am căutat să-mi ridic neîncetat nivelul cunoștințelor profesionale fără a urmări scopuri carieristice sau pecuniare (poate pentru acest lucru, după 30 de ani de activitate profesională, nu am azi nici măcar o locuință omenească).“ (27)

În 1950, în aprecierea dată de organizația de Partid a Spitalului 9 și semnată de **directorul adjunct al Spitalului 9, dr. Maxim Gheorghe**, se afirmă despre calificările profesionale ale lui Derevici: „Profesional nu-i cunoaștem capacitatea deoarece în spitalul nostru nu a lucrat pe linie profesională de psihiatrie – ocupându-se acum numai de munca de director. Ca director este foarte activ, conștiincios, cu multă inițiativă, foarte bun organizator. [...] este iubit de masa salariaților. Este cinstit, corect, știe să vadă lucrurile în ansamblu... a neglijat munca profesională de psihiatrie în totalitate.“ (28)

C.I. Parhon, în referința dată în martie 1950, afirma: „Cunosc de un lung șir de ani pe dr. Ipolit Derevici, unul din elevii mei de la Iași. Îl cunosc ca pe un **comunist hotărât**, care nu a ezitat niciodată în ideile sale. Mai degrabă a exagerat în sensul unei afișări a ideilor și acțiunilor când era necesară oarecum prudența. Ca psihiatru cred că posedă cunoștințele clinice obicinuite. De asemeni, pe cele de administrator de spital de alienați.“ (29)

„L-am cunoscut în URSS. A lucrat ca doctor la Spitalul **Costîngeni Chișinău**. A fost ales între toți doctorii din Moldova Socialistă pentru a merge la Moscova să se perfecționeze în psihiatrie [...]. Cred că e cam dezchilibrat și nu e intelligent. Dar e un om devotat Partidului.“ (30)

F.M., medic în spitalul 9, crede că „Prin dinamismul și capacitățile sale, tov. Derevici a prefăcut completamente Spitalul nostru atât d.p.d.v. profesional, cât și politic, ajutând în mod activ la curățirea acestui fost cuib de legionari.“ (31)

Dr. Moldovean Nicolae, directorul Spitalului de Stat nr. 6, Pantelimon (martie 1950), își aduce aminte că Derevici, în calitatea sa de inspector în Ministerul Sănătății, a inspectat spitalul nostru în 2 rânduri, foarte „conștiincios și amănunțit“ și ne-a dat sugestii foarte folositoare cu acea ocazie. Cu ocazia diferentelor ședințe din Minister, „mi-am putut da seama că are și o **frumoasă cultură marxistă și un nivel ideologic ridicat, însușindu-și din plin experiența URSS-ului pe care caută să o aplice în instituția pe care o conduce**. Ne-a dat în repetate rânduri cazuri și exemple de felul cum sunt organizate instituțiile spitalicești în URSS, lucru care ne-a ajutat mult în munca noastră mai ales în ceea ce privește rezolvarea problemelor gospodărești ale spitalelor. [...] Medic bine pregătit în specialitatea psihiatrie și cu reale însușiri gospodărești.“ (32)

Tovarășa Lenuța Tudorache, colegă în divizia Tudor Vladimirescu începând cu 1943, își amintește că „I. Derevici a avut o purtare bună și a lucrat bine ca medic.“ Luminița Tudorache afirmă că înainte de a lucra în divizia Tudor Vladimirescu, I. Derevici „a lucrat bine într-o comisie a Armatei Sovietice și într-un spital sovietic unde, în urma muncii sale, a fost evidențiat de Autoritățile Sovietice.“ Tov. Lenuța Tudorache îl cunoaște pe „I.D. ca un tovarăș cinsit față de partid, față de regimul sovietic și cu popularitate în rândul doctorilor fiind recunoscut ca specialist.“ (33)

Tov. Gen. Mihail Burcă (MAI) afirmă că, în calitate de medic la divizia Tudor Vladimirescu, I. Derevici s-a ocupat în mod eficace de combaterea tifosului. (34)

Dr. Iulius M. Zucman, membru PMR din 1947, medic director al Spitalului nr. 9, cel care i-a urmat lui Derevici la conducerea Spitalului Central îl caracterizează astfel d.p.d.v. profesional: „Ipolit Derevici a depus o activitate bogată în problemele de asigurare a bazei materiale de funcționare a unităților sanitare. S-a străduit mult și în mod remarcabil să creeze unități noi, să dezvolte unitățile vechi. Din punct de vedere al organizării sanitare, deși cunoaște organizarea sovietică, nu a știut să o aplice corect la noi după condițiile concrete ale situației economic-sociale, în etapele pe care le parcurgem... nu înțelege dezvoltarea planificată în etape. Este o *latură cam anarhică a caracterului său*. Din punct de vedere medical, ca medic

psihiatru are cunoștințe și ceea ce mă impresionează este grija sa permanentă față de pacienți. În repetate rânduri am constatat aceasta, este răbdător cu pacienții psihici.“ (35)

Într-un referat al Comisiei Controlului de Partid din februarie 1955, se afirmă explicit cum calificările profesionale ale lui Derevici țin în primul rând de competențe organizatorice și administrative: în aprilie 1951 Derevici fusese exclus din partid de către Comisia de Control de Partid a C.C. al PMR pentru următoarele motive: „element decăzut din punct de vedere moral, încă din tinerețe a practicat beția și perversitățile. Ca director al Spitalului nr. 9 a protejat pe unii funcționari necinstiți și cu trecut dubios. [...] În funcțiile pe care le-a deținut, în special ca director de spital s-a dovedit un element cinstit și cu experiența din URSS, în special în problema organizării unităților sanitare. De la venirea sa la spital s-a însănătoșit atmosfera politică din spital, s-a îmbunătățit hrana și îngrijirea bolnavilor și a personalului auxiliar sanitar. De asemenea, s-a îngrijit de gospodăriile anexe ale spitalului, s-au clădit secții noi, a contribuit la refacerea spitalului Pantelimon. Are multă putere de muncă și luptă pentru bunul mers al instituției pe care o conduce, pentru aceasta încalcând uneori disciplina financiară... Ca medic psihiatru are cunoștințe și trebuie menționată grija și răbdarea pe care o manifestă față de pacienții psihici. Cu toate că este un psihiatru bun, ocupația lui preferată este munca de organizare. [...] În viața de partid a fost disciplinat și a îndeplinit sarcinile primite. În orice ocazii în discuție a reieșit atașamentul lui față de Partid și de URSS [...]. După excludere a fost internat un timp la Institutul dr. Parhon, unde a făcut o cură de dezintoxicare alcoolică. Fiind scos din funcția de director, a cerut el singur să fie lăsat să muncească în același spital, în prezent fiind medic primar al unei secții de psihiatrie. Din punct de vedere profesional se achită de sarcini în mod mulțumitor și îi ajută cu experiența sa pe ceilalți tovarăși [...]. Ținând cont că de la excluderea sa din partid, în 1951, D.I. s-a străduit să se reabiliteze și depune eforturi pentru lichidarea lispurilor, Comisia Controlului de Partid, în ședința din 26 ianuarie 1955, a hotărât reîncadrarea lui în partid cu vechimea din anul 1938, când a fost încadrat în PCR.“ (36)

Dr. Horvath Lenke, membru de partid din 1945 și medic primar al Serviciului de neurochirurgie al Spitalului nr. 9, venită în 1949 la Spitalul Central ca medic secundar îl caracterizează astfel pe Derevici: „În timp ce era director a căutat să facă față sarcinilor ce-i stăteau în față – neprecupețind nici un efort. Toată ziua și până în noapte

muncea pentru treburile spitalului. Știu că pentru dumnealui nu există nici un obstacol când trebuia ceva spitalului – se zbătea la minister pentru a obține cât mai multe – mobiliza și medicii-șefi de secție să meargă cu el oentru a obține cele necesare secțiilor respective. [...] După ce a fost scos ca director a fost numit medic primar la Ergoterapie – de altfel acest titlu l-a avut și înainte, în timp ce funcționa ca director. Actualmente se ocupă de bolnavi, dar personal nu-i cunosc calificarea lui sau mai bine zis calitatea muncii lui. Din cele ce știu prin spital se pare că nu este dintre cei mai calificați în meseria de psihiatru, deși citește și caută să se pună la current cu lucrările noi, în special cu cele sovietice.“ (37) Referința se încheie cu constatarea că „d.p.d.v. profesional, I.D. este mediocru, deși se străduiește azi să facă față cerințelor serviciului pe care îl ocupă.“ (38)

Referințele venite din partea personalului tehnic și administrativ al Spitalului nr. 9 pun, de asemenea, accent pe realizările lui Derevici pe plan organizatoric și administrativ, traduse în îmbunătățiri vizibile ale nivelului de trai al internaților și personalului Spitalului 9: „Ca comportament față de bolnavi este foarte corect și se poartă *ca un medic democrat*.“ (39)

Gh. Diaconescu, oficianț în Spitalul nr. 9 constată: „s-a schimbat hrana, s-a schimbat îngrijirea bolnavilor, s-a schimbat cu totul îmbrăcămintea bolnavilor. Eu sunt în spital mai de mult însă până anul acesta nu s-a îmbrăcat nici un bolnav cu capot de molton...“ (40)

Mutulescu C. Nicolae, membru de partid din anul 1945 (din 7.II. 1951), referent la Spitalul nr. 9, crede că în urma activității de director al Spitalului 9 a lui I. Derevici s-au realizat următoarele: „creșă pentru copii mici, grajduri pentru animale, la ferma spitalului, reparații și construirea unei anexe la Spitalul Bălăceanca, introducerea curentului electric la acest spital. Am constatat că este un bun conducător administrativ și are inițiative frumoase.“ (41) Ca defecte ale lui Derevici, C. Nicoale numește „*Starea de ebrietate și relații intime cu diferite asistente*.“ (42)

Ioan Ionescu, administrator șef al Spitalului nr. 9, fost polițist la Poliția Capitalei, crede că de când a venit ca director, „tov. dr. I. Derevici a făcut foarte multe îmbunătățiri pentru Spital, dintre care următoarele: a înzestrat Spitalul cu efecte spitalicești, mai multe decât altădată în 2-3 ani de zile, a transformat grădinița de copii în cămin de zi, și apoi a organizat și o creșă, unde copii sunt ținuti în condiții foarte bune, cu hrană substanțială, cu material didactic suficient, el dând o atenție foarte

mare copiilor, a reorganizat ferma spitalului, a construit grajduri noi, a achiziționat vite de rasă, a ridicat numărul păsărilor, porcinelor etc., astfel că azi acoperim circa 25% din necesarul de alimentație al pacienților și personalului spitalului din resurse proprii, a introdus **metodele înaintate sovietice** în tratamentul bolnavilor și în administrație, încurajând în muncă pe toți salariații Spitalului, împrumutând din experiența sa căpătată în URSS tuturor salariaților și îndemnându-l să aplice această experiență.“ (43)

Vulpescu Iosif, membru de partid din 1945, responsabil cu paza și securitatea la Spitalul 9, creionează „Situția grea pe care Derevici a găsit-o în Spitalul 9. **Mai ales în privința personalului, de influență fascist legionară.**“ (44) El declară că „am convingerea că nu există un al doilea tovarăș mai priceput conducător, din punct de vedere tehnic, administrativ și sanitar.“ (45)

În lipsa unei activități științifice consistente, concretizată în publicații de specialitate, parcursul profesional al lui I. Derevici, așa cum se lasă el conturat din documentele de arhivă, lasă impresia că acesta s-a desfășurat întotdeauna sub influența politicului. Această impresie este confirmată de faptul că realizările sale din timpul mandatului din fruntea Spitalului nr. 9 au fost unele de ordin tehnic și organizatoric, menite să transpună principiile organizării sanitare de tip sovietic în România. Experiența sa ca medic în URSS și activitatea sa de „vechi comunist“, și nu neapărat calificările sale profesionale, au fost cele care l-au propulsat în funcția de director al celui mai mare spital din țară.

De aceea, numirea lui în funcția de director al Spitalului 9 a fost prin excelență o măsură politică, luată din considerente ce țineau de încrederea pe care o avea din partea partidului la data numirii lui în funcție și nu din motive ce țineau de pregătirea lui profesională. În biografia lui, existau suficiente episoade care să-l recomande drept o persoană de încredere din punct de vedere politic (membru de partid din ilegalitate, stagiul de câțiva ani în Uniunea Sovietică și experiența lui de medic în Divizia de voluntari Tudor Vladimirescu). Nu ar fi exclus ca viitoare documente despre Derevici să arate că și eliberarea lui din funcția de director a fost determinată, în afară de comportamentul său imoral, tot de o măsură politică. Ca fost rezident în Uniunea Sovietică în anii premergători celui de-al Doilea Război Mondial, este posibil ca doctorul Ipolit Derevici să fi fost asociat de către facțiunea comuniștilor autohoni condusă de Gheorghe Gheorghiu-Dej drept unul dintre exponenții celei moscovite formată din Ana Pauker, Vasile Luca și Teohari Georgescu. Aceștia și-au pierdut întreaga putere în partid și funcțiile lor în 1952, adică în același an în care fostul elev al lui Constantin I. Parhon a fost îndepărtat din poziția de director al Spitalului 9.

Acest studiu a fost realizat cu sprijinul Autorității Naționale pentru Cercetare Științifică, în cadrul unui proiect finanțat de CNDI- UEFISCDI, PN-II-RU-TE-2012-3-44.

BIBLIOGRAFIE

1. Descrierea arhivistică a Colecției 53 poate fi consultată online împreună cu inventarul colecției: <http://www.arhivelenationale.ro/images/custom/image/serban/2012/ianuarie%20inventare%20bac/colectia%20dosare%20de%20partid%20final.pdf>
2. **Nicolae Marcu, Ipolit Derevici**, medic și militant revoluționar, în: *Apărarea sănătății ieri și azi*, Ed. Medicală, București, 1984, pp. 361-367.
3. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. II., Scurtă autobiografie, f.42.
4. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. II., Scurtă autobiografie, f.44.
5. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. II., Scurtă autobiografie, f.42.
6. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. II., Scurtă autobiografie, f.43.
7. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I., Declarație a lui I.D. din aprilie 1927, dată la o anchetă a Siguranței, f.41.
8. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. II., Scurtă autobiografie, f.42.
9. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. II., Scurtă autobiografie, f.44.
10. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. II., Scurtă autobiografie, f.43.
11. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. II., Scurtă autobiografie, f.44.
12. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I., Memoriu trimis de dr. Ipolit Derevici tov. C. Pârvulescu, membru biroului politic CC al PMR, președintele Comisiei Controlului de Partid al CC al PMR, f.13.
13. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. II., Scurtă autobiografie, f.42.
14. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. II., Scurtă autobiografie, f.42.
15. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. II., Scurtă autobiografie, f.44.
16. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I.
17. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. II., Date asupra activității tov. I. Derevici., f.9.
18. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I., f.13, Memoriu trimis de dr. Ipolit Derevici tov. C. Pârvulescu, membru biroului politic CC al PMR, președintele Comisiei Controlului de Partid al CC al PMR, f.13, vol. II., Date asupra activității tov. I. Derevici. f.9.
19. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I., f.80.
20. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I., f.80.
21. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I., f.81.
22. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I., Referat al Comitetului Orășenesc București al PMR., f.2.
23. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I., f.13, Memoriu trimis de dr. Ipolit Derevici tov. C. Pârvulescu, membru biroului politic CC al PMR, președintele Comisiei Controlului de Partid al CC al PMR, f.13.
24. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I., Referat al Comitetului Orășenesc București al PMR., f.2.

25. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I., Referat al Comitetului Orașenesc București al PMR, f.2.
26. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I., Memoriu trimis de dr. Ipolit Derevici tov. C. Părvulescu, membru biroului politic CC al PMR, președintele Comisiei Controlului de Partid al CC al PMR, 1954,
27. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I., Memoriu trimis de dr. Ipolit Derevici tov. C. Părvulescu, membru biroului politic CC al PMR, președintele Comisiei Controlului de Partid al CC al PMR, 1954, ff. 15-16.
28. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I., Aprecieri dată de organizația de Partid a Spitalului 9, și semnată de directorul adjunct al Spitalului, Maxim Gheorghe, la 15.04.1950, f.76.
29. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. II., Referință C. I. Parhon, f.51.
30. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I., Referință semnătură ilizibilă (31. oct.1950), f.72 fv.
31. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I., Referință semnătură ilizibilă (31 martie 1950), f.73.
32. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I., Referință din partea dr. Moldovean Nicolae, directorul Spitalului de Stat nr.6, Pantelimon (martie 1950), f.109 fv.
33. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I., Investigație a Comisiei Centrale de Partid (octombrie 1950), f.71.
34. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I., Investigație a Comisiei Centrale de Partid (octombrie 1950), f.69.
35. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I., Referința din partea dr. Iulius M. Zucman despre Derevici (decembrie 1954), ff. 19-20.
36. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I., Referatul Comisiei Controlului de partid, ff.4-5.
37. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I., Referința din partea dr. Horvath Lenke despre Derevici (decembrie 1954), f.25.
38. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I., Referința din partea dr. Horvath Lenke despre Derevici (decembrie 1954), f.26.
39. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I., Referința din partea lui Mihai Sokel, mdp din 1945 despre Derevici, f.24.
40. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I., Referință Gh. Diaconescu, oficiant în Spitalul nr.9, februarie 1950, f.78.
41. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I., Referință Mutulescu C. Nicolae, f.56.
42. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I., Referință Mutulescu C. Nicolae, f.56.
43. ANIC, Colecția 53, D/66, vol. I., Referință Ioan Ionescu (martie 1951), f.57 fv.
44. ANIC, Colecția 53, D/66, Referință Vulpescu Iosif, vol. I., f.63.
45. ANIC, Colecția 53, D/66, Referință Vulpescu Iosif, f.63